

Utenriks- og forsvarskomiteen

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

25/02177-2

30.04.2025

Uttalelse til representantforslag, Dok. 8: 266 S 2024-2025) om å kartlegge ubalansen mellom Forsvarets kampkraft og utholdenhet

Jeg viser til brev fra Utenriks- og forsvarskomiteen av 23. april 2025 med anmodning om uttalelse til representantforslag (Dok 8: 266 S) fra stortingsrepresentanten Christian Tybring-Gjedde om å kartlegge ubalansen mellom Forsvarets kampkraft og utholdenhet.

Stortingets vedtok som kjent våren 2024 en ny langtidsplan for forsvarssektoren (Prop. S 87 2023-2024), som trådte i kraft fra årsskiftet 2025. Til grunn for denne langtidsplanen ligger betydelig innsikt om forsvarsektoren som blant annet ble sammenstilt gjennom Forsvarskommisjonen (NOU 2023:14) og Totalberedskapskommisjonen (2023:17) sitt arbeid. Det finnes med andre ord nokså oppdatert systemkunnskap om status i sektoren, herunder om forholdet mellom investeringer og drift.

Et av de sentrale grepene i det nye langtidsplanen er gjennomføringen av styringsreformen, *Forsvarssektoren 24*. Reformen gir Forsvarssjefen utvidet ansvar for å planlegge, prioritere og balansere alle innsatsfaktorene innenfor de mål og føringer departementet stiller til Forsvaret, både på kort og lang sikt. Hensikten er å legge til rette for en sektor med raskere beslutninger, høyere gjennomføringsevne og raskere tilpasninger til endrede forutsetninger. Etter mitt syn bør denne reformen få satt seg og virke en tid før det legges opp til nye og store gjennomganger av status i forsvarssektoren.

I ny langtidsplanperiode er det lagt opp til en årlig stortingsmelding om status for langtidsplanen og forsvarsområdet generelt. Til den er det behov for et godt og oppdatert informasjonsgrunnlag, som departementet får fra flere kilder.

Langtidsplanen for perioden frem til 2036 operasjonaliseres gjennom Forsvaret og de øvrige etatenes integrerte planlegging. Det er et dynamisk veikart for prioriteringer, som oppdateres i takt med teknologisk utvikling, kostnadsendringer og endringer i sikkerhetssituasjonen – og

som gir Forsvarsdepartementet oppdatert informasjon om status i sektoren fire ganger i året i forbindelse rapporteringen etter Forsvarssjefens gjennomgang av, og foreslåtte endringer i, investeringsporteføljen.

Departementet får videre viktig innsyn i situasjonen i forsvarssektoren fra den faste halvårs – og årsrapporteringen, samt andre temaavgrensede rapporteringsoppdrag gjennom året. Departementet har anledning til å øke hyppigheten og detaljeringen av rapporteringene etter som omstendighetene skulle tilsi det. Det er grunn til å understreke at en viktig del av departementets samlede oversikt og rapporteringstilgang er høygradert informasjon, som ikke vil fremgå i det offentlige situasjonsbildet. Riksrevisjonen får kopi av rapporteringen fra Forsvaret og vår behandling av styringsinformasjonen inkludert gradert informasjon.

Dersom rapporteringen ikke skulle gi tilstrekkelig innsikt, vil departementet kunne iverksette egne evalueringer. Et slikt virkemiddel gir vide muligheter til kunnskapskartlegginger i både virksomheter og sektorer.

Riksrevisjonen har til en hver tid en rekke undersøkelser om tilstanden i sektoren. Min vurdering er at det ikke er behov nå for å iverksette en slik omfattende gjennomgang i regi av Riksrevisjonen. Det foreligger i dag et godt informasjonsgrunnlag gjennom departementets oppfølging av etatene, og dette kan tilpasses ved behov i tråd med prinsippene om «risiko» og «vesentlighet». Videre bør som utgangspunkt den nye styringsmodellen for forsvarssektoren ha fått virke i rimelig tid før større systematiske gjennomganger igangsettes.

Med hilsen

Tore O. Sandvik

Dokumentet er digitalt signert og har derfor ingen håndskreven signatur